

СТАНОВИЩЕ

Относно конкурс за заемане на академична длъжност „Доцент“ по научна специалност „Растителна защита“, Професионално направление 6.2. Растителна защита, Област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, обявен в ДВ бр. 46 от 19 май 2026 г., за нуждите на ИЗК „Марица“, гр. Пловдив

Член на научното жури: Проф. д-р Иван Димитров Киряков от Добруджански земеделски институт, гр. Генерал Тошево, професионално направление 6.2. Растителна защита, назначен за член на Научното жури със заповед №РД 05-162/20.07.2026 г. на Председателя на Селскостопанска академия, гр. София.

Документи за участие по обявления в ДВ бр. 46 от 19 май 2026 г. конкурс за академична длъжност „Доцент“ в професионално направление 6.2. Растителна защита са подадени единствено от гл. ас. д-р Катя Костадинова Василева от Института по зеленчукови култури „Марица“, гр. Пловдив. Документите, представени от кандидата, отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Р. България, Правилника за неговото прилагане и Правилника за развитие на академичния състав в Селскостопанска академия.

I. Наукометрични показатели на представената научна продукция

В конкурс за „Доцент“ гл.ас. д-р Катя Василева участва с обща научна продукция от 33 научни статии, един патент за сорт пипер и две технологии за полско производство на пипер и домати. Представените научни трудове не са свързани с разработен дисертационен труд или с предходна хабилитация. Две от публикациите са под печат. В две от статиите кандидатът е единствен, а в 16 – първи автор. Разпределението на научните трудове по групи показатели е както следва:

Група „А“ – Успешно защитен дисертационен труд за придобиване на ОНС „Доктор“ – 50 точки;

Група „В“, – В показател В4 са включени 10 научни статии, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация. Седем от тях са отпечатани в списания, индексирани в Web of Science и Scopus, като сумарният JIF е 4.289, а SJR – 2.43. В пет от статиите кандидатът е водещ автор. **Сумарен брой точки за групата – 219, при изискуеми 100;**

Група „Г“ – Към показател Г7 са отнесени 17 статии, като всички са индексирани в Web of Science и/или Scopus. В една от тях кандидатът е единствен автор, а в 11 водещ. Две от статиите са под печат. Общият брой точки за показателя е **212**. Към показател Г8 са отнесени 6 статии, като в една кандидатът е единствен, а в 3 водещ автор. Брой точки за показателя – **29.32**. Към показател Г12 е отнесен патент №11307P2 за сорт пипер „Рувит“, в който кандидатът е съавтор. Брой точки – **7.5**. **Общ брой точки за групата – 247, при изискуеми 200;**

Група „Д“ – Към Д13 са отнесени 10 цитата на три научни труда на кандидата, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация. Общ брой точки – **150**. Показател Д15 включва 3 цитата на три научни труда, като точките са **15**. **Сумарен брой точки за групата – 165, при изискуеми 50;**

Група „Е“ – Групата не е изискуема за заемане на академична длъжност „Доцент“, но кандидата е посочил участие в 23 научноизследователски проекта: пет финансирани от ФНИ, като в един е ръководител; 15 финансирани от ССА; един фонансиран от АУ-Пловдив; два международни. **Брой точки – 90.**

Направеният по-горе анализ на публикационната и научноизследователска дейност на гл.ас. д-р Катя Василева показва, че тя отговаря на изискванията залегнали в ЗРАСРБ,

правилника за неговото прилагане и Правилника за развитие на академичния състав в ССА за заемане на академичната длъжност «доцент». Кандидатът превишава минималните изисквания при всички задължителни групи показатели, като сумарният брой точки от всички показатели възлиза на 771.82.

II. Основни направления в изследователската дейност на кандидата и най-важни научни приноси

Анализирайки научната продукция на гл.ас. д-р Катя Василева могат да се формират следните направления в научноизследователската дейност на кандидата:

- **Проучвания върху видовото, патотипно и расово разнообразие в популациите на причинители на бактериози по пипера и домати, както и реакцията на изходни и селекционни материали към тях.** Проучени са видовото, патотипно и расово разнообразие в популациите на причинителите на бактериози по пипера и домати в България (B4-5, Г7-2, Г7-10). Изследван е видовият състав на патогенната и опортюнистичната епифитна и ендифитна бактериална популация по цветовете на домати (B4-7). Идентификацията на бактериалните видове се базира на стандартни бактериологични тестове, анализ на метаболитния профил посредством BIOLOG-системата и ДНК-базирани техники. Проучена е реакцията на образци пипер, включени в сърцевинната колекция на ИЗК «Марица», селекционни линии и сортове към установените в страната причинители, патотипове и раси на бактериалното струпяване (Г7-3, Г7-5, Г7-10);
- **Проучване устойчивостта на изходни и селекционни материали от зеленчукови култури към гъбни патогени при полски и контролирани условия.** Изследвана е реакцията на образци от G2P-Sol (основна колекция пипер), сортове и линии пипер за устойчивост към *Verticillium dahliae* при полски и контролирани условия, след изкуствено инокулиране и/или засаждане в инфекциозен участък (B4-1, B4-3, B4-8, Г7-4). При лабораторни условия е установена реакцията на 53 генотипа пъпеши към *Podosphaera xanthii* (Г7-1). При контролирани условия е проучена реакцията на 62 образца пъпеши към *Fusarium oxysporum* f. sp. *melonis* (paca 0), *Verticillium dahliae* и *Pseudoperonospora cubensis* (Г8-2). Установена е устойчивостта на 24 генотипа от *Cucurbitaceae* към *Fusarium oxysporum* f. sp. *cucumerinum* и *Pythium aphanidermatum* при контролирани условия (Г8-5). Проучена е реакцията на 20 сорта и селекционни линии *Capsicum annuum* L. към причинителя на антракноза *Colletotrichum capsici* (Г7-17). Чрез прилагане на *in vitro* техники са отбрани експлантати от сорт домати Идеал притежаващи устойчивост към *Fusarium oxysporum* f. sp. *lycopersici* и *Verticillium dahliae* (Г7-14). В сравнителни опити, включващи биологично и конвенционално отглеждане са проведени наблюдения за нападение от ключови патогени на генотипи пипер (Г7-7, Г7-12) и картофи (Г7-6, Г8-1);
- **Фитопатологични изследвания при овощни видове.** Проследена е реакцията на местни образци и нови сортове череши към *Blumeriella jaapii* и *Monilinia laxa* (B4-6, B4-10). Изолирана е фитопатогенна гъба, причиняваща загиване на лешниците (B4-4). Идентификацията на патогена, се основава на културални, морфологични и ДНК анализи. Идентифицирани са патогени причиняващи загиване на плодовете на хинапа при съхранение (B4-2);
- **Проучване възможностите за контрол на бактериални и гъбни фитопатогени.** При *in vitro* и *in vivo* условия е проучена ефикасността на група фунгициди за контрол на гъбни патогени по лавандулата (Г8-4). Изследвана е инхибиращият ефект на наночастици железен оксид, желязо, цинк, цинков оксид, магнезиев микропрах и магнезиев оксид

върху мицелния растеж на *Fusarium oxysporum* f. sp. *Lycopersici* (Г7-11) и *Verticillium dahliae* (Г7-13). Проучено е фунгицидното действие на различни концентрации на портокалови и растителни екстракти, произхождащи от семейство *Fabaceae* по отношение на *Phytophthora infestans* и *Alternaria solani* (Г7-9, Г7-16). Изследвана е чувствителността на избрани щамове от рода *Xanthomonas* към различни концентрации на меден сулфат, меден оксихлорид и меден хидроксид (Г8-6).

Приемам представената от кандидата справка за научните и научно-приложни приноси, като по-значимите от тях са:

- Установена е хетерогенността на патогенната епифитна и ендегенна популация на *X. vesicatoria* и *X. euvesicatoria* по цветовете на домати (В4-7). Установени са 8 вида слабо патогенни опортюнистични бактериални вида развиващи се симптомно и безсимптомно по чашелистчетата и цветните дръжки. Опортюнистичните слабо патогенни бактерии *A. baumannii*, *S. sanguinis*, *S. odorifera*, *P. dispersa*, в микробиотата на доматицветовете са нови видове за българската и световната фитобактериологична наука;
- Доказано е, че причинители на бактериалното струпяване при домати в България са *X. vesicatoria*, *X. gardneri* и *X. euvesicatoria*, а при пипер – *X. euvesicatoria* и *X. vesicatoria*. *X. vesicatoria* е доминиращ при домати, докато при пипера доминира вид *X. euvesicatoria*. Установено е значително расово разнообразие, особено за РТ патотип на щамовете на *X. vesicatoria* и РТ и Р патотип на щамовете на *X. euvesicatoria* (В4-5, Г7-2, Г7-10). Тези резултати имат оригинален за България характер;
- За пръв път в България е изолиран и идентифициран чрез молекулярен анализ причинителя на увяхване и загиване на лешника *Phytophthora cactorum*. (В4-4).
- При полски и/или контролирани условия са идентифицирани устойчиви селекционни линии, сортове и образци: пипер към причинителите на бактериалното струпяване (Г7-3, Г7-5, Г7-10), *V. dahliae* (В4-1, В4-3, В4-8, Г7-4) и *Colletotrichum capsici* (Г7-17); пъпеши към *Fusarium oxysporum* f. sp. *melonis* (paca 0), *Verticillium dahliae* и *Pseudoperonospora cubensis* (Г8-2); генотипи от *Cucurbitaceae* към *Fusarium oxysporum* f. sp. *cucumerinum* и *Pythium aphanidermatum* (Г8-5); череши към *Blumeriella jaapii* и *Monilinia laxa* (В4-6, В4-10);
- Създаден и патентован е нов сорт пипер „Руевит” подходящ за полско и оранжерийно производство, притежаващ устойчивост към *V. dahliae*.

III. Значимост на получените резултати.

Използването на устойчиви сортове и хибриди е най-ефикасния и екологосъобразен подход за контрол на болестите при културните растения. Проучване видовото, вирулентно и агресивно разнообразие в популациите на ключови за района патогени, както издирването на донори на устойчивост е от първостепенно значение за успеха на селекционните програми, насочени към създаване на устойчивост. В този ред на мисли считам, че резултатите от научноизследователската работа на гл.ас. д-р Катя Василева са тясно свързани със селекцията на проучваните от нея култури и насоките на работа на селекционния център, за който е предназначен конкурсът. Това определя и значимостта на представената за рецензия научна продукция, чиято стойност се потвърждава и от цитатите в издания индексирани в Световната база данни с научна информация. Направената от мен справка показва, че освен посочените от кандидата цитати нейната научна продукция е цитирана и в други научни статии.

V. Критични бележки, въпроси и препоръки към кандидата

Нямам критични бележки и въпроси към кандидата. Препоръчвам на гл.ас. д-р Катя Василева да продължи тясното си сътрудничество със селекционните екипи при културите, обект на нейната по-нататъшна работа.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въз основа на направения анализ на научната и научно-приложна дейност на кандидата считам, че гл. ас. д-р Катя Костадинова Василева отговаря на изискванията залегнали в ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника за развитие на академичния състав в ССА, за присъждане на академичната длъжност „Доцент“.

Анализът на представената научна продукция, високо оценена от научната общност у нас и чужбина, както и участието в национални и международни научни форуми и проекти ми дава основание да оценя **ПОЛОЖИТЕЛНО** цялостната дейност на кандидата.

Позволявам си да предложа на членовете на почитаемото Научно жури да гласува **положително**, а Научния съвет по „Растителна защита“ към ССА да избере **гл. ас. д-р Катя Костадинова Василева** за „*Доцент*“, в област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление 6.2. Растителна защита, научна специалност „Растителна защита (вкл. фитопатология)“ към Института по зеленчукови култури „Марица“, гр. Пловдив.

Изготвил становището:

/проф. д-р Иван Киряков/

OPINION

Regarding the competition for the academic position of "Associate Professor" in the scientific specialty "Plant Protection (Phytopathology)", Professional field 6.2. Plant Protection, Area of higher education 6. Agricultural Sciences and Veterinary Medicine, announced in the State Gazette No. 46/19.05.2026, for the needs of the "Maritsa" Vegetable Crops Research Institute, Plovdiv

Member of the Scientific Jury: Prof. Ivan Dimitrov Kiryakov, Ph.D, from the Dobrudzha Agricultural Institute, General Toshevo (professional field 6.2. Plant Protection), appointed as a member of the scientific jury by Order No. RD 05-162/20.07.2026 of the President of the Agricultural Academy, Sofia.

Application documents for the competition for the academic position of "Associate Professor" in professional field 6.2 "Plant Protection"—announced in the *State Gazette*, Issue No. 46 of May 19, 2026—were submitted solely by Chief Assistant Professor Katya Kostadinova Vasileva, Ph.D. from the "Maritsa" Vegetable Crops Research Institute in Plovdiv. The documents submitted by the candidate meet the requirements of the Act on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria, the Regulations for its implementation, and the Regulations on the Development of the Academic Staff at the Agricultural Academy.

I. Scientometric indicators of the submitted scientific output

Chief Assistant Katya Vasileva is participating in the competition for the academic position of "Associate Professor" with a total scientific output comprising 33 research articles, one patent for a pepper variety, and two technologies for the field production of peppers and tomatoes. The submitted scientific works are not based on a previously defended dissertation or a prior habilitation. Two of the publications are currently in press. The candidate is the sole author of two articles and the first author of 16. The distribution of the scientific works across indicator groups is as follows:

Group "A" – Successfully defended dissertation for the award of the educational and scientific degree "Doctor" – **50 points;**

Group "B" – Indicator B4 includes 10 research articles published in scientific journals that are refereed and indexed in globally recognized scientific databases. Seven of these are published in journals indexed in Web of Science and Scopus, with a combined JIF of 4.289 and an SJR of 2.43. The candidate is the lead author on five of the articles. **Total points for the group – 219, against a requirement of 100;**

Group "G" – Seventeen articles are attributed to indicator G7; all are indexed in Web of Science and/or Scopus. The candidate is the sole author of one article and the lead author of eleven. Two of the articles are currently in press. *The total score for this indicator is 212 points.* Six articles are attributed to indicator G8; the candidate is the sole author of one and the lead author of three. *The score for this indicator is 29.32 points.* Patent No. 11307R2 for the "Ruevit" pepper variety, of which the candidate is a co-author, is attributed to indicator G12 (7.5 points). **The total score for the group is 247 points, against a requirement of 200;**

Group "D" – Ten citations of three of the candidate's scientific works—published in journals refereed and indexed in internationally renowned scientific databases—are attributed to

indicator **D13** (150 points). Indicator **D15** includes three citations of three scientific works (15 points). **The total score for the group is 165 points, against a requirement of 50;**

Group E – This group is not a mandatory requirement for the academic position of Associate Professor however, the candidate has documented participation in 23 research projects: five funded by the Scientific Research Fund (SRF)—serving as principal investigator for one; 15 funded by the Agricultural Academy (AA); one funded by the Agricultural University – Plovdiv; and two international projects. Point total: 90.

The preceding analysis of the publication and research activities of Chief Asst. Prof. Katya Vasileva demonstrates that she meets the requirements set forth in the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria (LDASRB), the regulations for its implementation, and the Regulations on the Development of the Academic Staff at the Agricultural Academy for the position of Associate Professor. The candidate exceeds the minimum requirements across all mandatory indicator groups, with a total score of **771.82 points**.

II. Main areas of the candidate's research activity and key scientific contributions.

An analysis of the research output of Chief Asst. Prof. Katya Vasileva allows for the identification of the following areas within the candidate's research activity:

- **Studies on the species, pathotype, and race diversity within populations of bacterial pathogens affecting pepper and tomato, as well as the response of source and breeding materials to them.** The species, pathotype, and race diversity of bacterial pathogens affecting pepper and tomato in Bulgaria were investigated (B4-5, G7-2, G7-10). The species composition of pathogenic and opportunistic epiphytic and endophytic bacterial populations on tomato flowers was examined (B4-7). Bacterial species identification was based on standard bacteriological tests, metabolic profile analysis using the BIOLOG system, and DNA-based techniques. The response of pepper accessions included in the "Maritsa" VCRI core collection, as well as breeding lines and cultivars, to the bacterial spot pathogens, pathotypes, and races identified in the country was studied (G7-3, G7-5, G7-10).
- **Study of the resistance of vegetable crop source and breeding materials to fungal pathogens under field and controlled conditions.** The reaction of accessions from the G2P-Sol (core pepper collection) and various pepper cultivars and lines to *Verticillium dahliae* was evaluated under field and controlled conditions following artificial inoculation and/or planting in an infested plot (B4-1, B4-3, B4-8, G7-4). Under laboratory conditions, the reaction of 53 melon genotypes to *Podosphaera xanthii* was determined (G7-1). Under controlled conditions, the reaction of 62 melon accessions to *Fusarium oxysporum* f. sp. *melonis* (race 0), *Verticillium dahliae*, and *Pseudoperonospora cubensis* was studied (G8-2). The resistance of 24 Cucurbitaceae genotypes to *Fusarium oxysporum* f. sp. *cucumerinum* and *Pythium aphanidermatum* was assessed under controlled conditions (G8-5). The reaction of 20 *Capsicum annuum* L. cultivars and breeding lines to the anthracnose pathogen *Colletotrichum capsici** was investigated (G7-17). Using *in vitro* techniques, tomato explants from the 'Ideal' cultivar possessing resistance to *Fusarium oxysporum* f. sp. *lycopersici* and *Verticillium dahliae* were selected (G7-14). In comparative trials involving organic and conventional cultivation, observations were conducted regarding the incidence of key pathogens on pepper (G7-7, G7-12) and potato (G7-6, G8-1) genotypes;

- **Phytopathological studies on fruit species.** The response of local accessions and new cherry cultivars to *Blumeriella jaapii* and *Monilinia laxa* was evaluated (B4-6, B4-10). A phytopathogenic fungus causing dieback in hazelnuts was isolated (B4-4); pathogen identification was based on cultural, morphological, and DNA analyses. Pathogens causing fruit rot in jujube during storage were identified (B4-2);
- **Investigation of control options for bacterial and fungal phytopathogens.** The efficacy of a group of fungicides in controlling fungal pathogens affecting lavender was evaluated under both *in vitro* and *in vivo* conditions (G8-4). The inhibitory effects of iron oxide, iron, zinc, and zinc oxide nanoparticles, as well as magnesium micropowder and magnesium oxide, on the mycelial growth of *Fusarium oxysporum* f. sp. *lycopersici* (G7-11) and *Verticillium dahliae* (G7-13) were examined. The fungicidal activity of various concentrations of orange extracts and plant extracts from the Fabaceae family against *Phytophthora infestans* and *Alternaria solani* was studied (G7-9, G7-16). The sensitivity of selected *Xanthomonas* strains to varying concentrations of copper sulfate, copper oxychloride, and copper hydroxide was investigated (G8-6).

I accept the summary of scientific and applied-scientific contributions presented by the candidate; the most significant among them are:

- The heterogeneity of the pathogenic epiphytic and endophytic populations of *X. vesicatoria* and *X. euvesicatoria* on tomato flowers has been established (B4-7). Eight species of weakly pathogenic opportunistic bacteria developing both symptomatically and asymptotically on sepals and flower stalks have been identified. The opportunistic, weakly pathogenic bacteria *A. baumannii*, *S. sanguinis*, *S. odorifera*, and *P. dispersa*—found within the microbiota of tomato flowers—represent new species for both Bulgarian and global phytobacteriology;
- It has been demonstrated that the causal agents of bacterial spot on tomatoes in Bulgaria are *X. vesicatoria*, *X. gardneri*, and *X. euvesicatoria*, while on peppers they are *X. euvesicatoria* and *X. vesicatoria*. *X. vesicatoria* is dominant on tomatoes, whereas *X. euvesicatoria* is the dominant species on peppers. Significant race diversity has been established, particularly regarding the PT pathotype of *X. vesicatoria* strains and the PT and P pathotypes of *X. euvesicatoria* strains (B4-5, G7-2, G7-10). These results represent novel findings for Bulgaria;
- *Phytophthora cactorum*, the causal agent of hazelnut wilt and dieback, has been isolated and identified in Bulgaria for the first time using molecular analysis (B4-4);
- Resistant breeding lines, cultivars, and accessions have been identified under field and/or controlled conditions: pepper against the causal agents of bacterial spot (G7-3, G7-5, G7-10), *V. dahliae* (B4-1, B4-3, B4-8, G7-4), and *Colletotrichum capsici* (G7-17); melons against *Fusarium oxysporum* f. sp. *melonis* (race 0), *Verticillium dahliae*, and *Pseudoperonospora cubensis* (G8-2); Cucurbitaceae genotypes against *Fusarium oxysporum* f. sp. *cucumerinum* and *Pythium aphanidermatum* (G8-5); and cherries against *Blumeriella jaapii* and *Monilinia laxa* (B4-6, B4-10);
- A new pepper cultivar, "Ruevit," has been developed and patented; it is suitable for both field and greenhouse production and possesses resistance to *V. dahliae*.

III. Significance of the obtained results.

The use of resistant varieties and hybrids is the most effective and environmentally friendly approach to controlling diseases in cultivated plants. Studying the species, virulence, and

aggressiveness diversity within populations of pathogens key to the region, as well as identifying sources of resistance, is of paramount importance for the success of breeding programs aimed at developing resistance. In this context, I consider the results of the research work conducted by Chief Asst. Prof. Katya Vasileva to be closely linked to the breeding of the crops she studies and to the operational focus of the breeding center for which this competition is held. This underscores the significance of the scientific output submitted for review—a value further confirmed by citations in publications indexed in global scientific databases. My own check reveals that, in addition to the citations listed by the candidate, her scientific work has also been cited in other research articles.

V. Critical remarks, questions, and recommendations for the candidate

I have no critical remarks or questions for the candidate. I recommend that Chief Asst Prof. Katya Vasileva continue her close collaboration with the breeding teams working on the crops that are the subject of her future work.

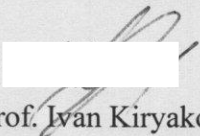
CONCLUSION.

Based on the analysis of the candidate's scientific and applied research activities, I consider that Chief Asst. Prof. Katya Kostadinova Vasileva meets the requirements set forth in the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria, the Regulations for its implementation, and the Regulations for the Development of the Academic Staff at the Agricultural Academy for appointment to the academic position of "Associate Professor."

The analysis of the submitted research output—highly regarded by the scientific community both in Bulgaria and abroad—as well as her participation in national and international scientific forums and projects, provides grounds for a **POSITIVE** assessment of the candidate's overall work.

I therefore propose that the members of the esteemed Scientific Jury vote in favor, and that the Scientific Council on Plant Protection at the Agricultural Academy elect Chief Assistant Professor Katya Kostadinova Vasileva, Ph.D. to the position of "Associate Professor" in the field of higher education 6. Agricultural Sciences and Veterinary Medicine, professional field 6.2. Plant Protection, and scientific specialty "Plant Protection (incl. Phytopathology)" at the Maritsa Vegetable Crops Research Institute, Plovdiv.

Opinion prepared by:

/Prof. Ivan Kiryakov, Ph.D./